

Samrådssvar

2019-04-30

Havs och vattenmyndigheten
Avdelningen för fiskförvaltning/tillståndsenheten

Dnr 2309-2018

havochvatten@havochvatten.se

Svar på Samråd inför remiss om det pelagiska systemet år 2020

Fiskekommunerna organiserar nio kommuner i Bohuslän, vilka tillsammans med Västra Götalandsregionen samverkar med berörda intressenter för att skapa en bärkraftig utveckling av fiske- och vattenbruksrelaterade verksamheter utmed hela Bohuskusten. Kommunerna yttrar sig här som ett gemensamt nätverk utifrån den kompetens som byggts upp sedan mitten av 1990-talet, då nätverket startade sitt samarbete.

Inledning

Havs och vattenmyndigheten (HaV), har inbjudit till samråd inför kommande remiss, (innan sommaren 2019), angående förslag till föreskrifter om pelagiska fiskerättigheter för en ny tioårsperiod som ska gälla från 23 november 2019.

Avgränsning av kommande remiss

HaV avser att avgränsa kommande remiss om föreskriftsförslag till åtta fördelningsfrågor vilka bör beslutas om i samband med att de nuvarande pelagiska fiskerättigheterna upphör att gälla den 22 november 2019. (fördelningsfrågorna redovisas enligt numrering i förslaget).

- 4 Hur ska pelagiska fiskerättigheter fastställas för sill och skarpsill i Östersjöns delområde 30–31, där vissa fartyg idag har fiskerättigheter och andra fartyg har årliga pelagiska fiskemöjligheter.
- 5 Ska fördelning genom pelagiska fiskerättigheter ersätta nuvarande fördelning genom årliga pelagiska fiskemöjligheter för taggmakrill
- 6 Bestämmelser om fördelning genom regionalkvot i Östersjön behöver tydliggöras i föreskriften

- 7 Kan samma principer som idag fortsätta gälla för kvoter som inte fördelas genom pelagiska fiskerättigheter, såsom bifångst i skarpsillfisket i Kattegatt och skarpsillfiske i Nordsjön
- 8 Fastställande av fiskerättigheter för en ny tioårsperiod
- 9 Fördelning av svenska pelagiska fiskemöjligheter mellan pelagiska fiskerättigheter, regionalkvot och kustkvot
- 10 Möjligheter till nyetablering i pelagiskt fiske
- 11 Ytterligare behov av översyn av det pelagiska fisket.

Fiskekommunernas synpunkter

- 4 Enligt förslaget finns det inget skäl att behålla två system för Östersjöns delområde 30-31, där en del av fartygen har årliga fiskemöjligheter och andra har individuella fiskerättigheter. Mot denna bakgrund redovisar HaV tre olika förslag till fördelning av fiskeresursen. HaV förordar en ny referensperiod till grund för den nya fördelningen av fiskeresursen. Detta för att spegla hur det fiske som bedrivs i området ser ut idag. Aktivitetskrav har ställts för de som haft årliga fiskemöjligheter men inte för de som har individuell fiskerättighet. Detta kan ha medfört att alla båtar som har en individuell fiskerättighet, (Västkustbåtar ingår i denna grupp) inte fiskat i området under den referensperiod som blir aktuell för fördelningen. Se Fiskekommunernas svar i sammanfattningen.
- 5 Taggmakrill har fördelats enligt *individuella fiskemöjligheter* och använts av de pelagiska fartygen för att byta till sig framför allt tobis. Kvoterna har inte nyttjats i något svenskt fiske. Fiskekommunerna stödjer HaVs preliminära bedömning om att det saknas underlag och skäl för att fastställa *pelagiska fiskerättigheter* för arterna när det inte finns något fiske på kvoten. Fiskekommunerna vill framhålla att ytterligare samråd med intressenterna för att bedöma hur kvoterna bäst ska förvaltas är viktiga innan dess att beslut fattas.
- 6 Att det kustnära fisket liksom regional utveckling ska främjas, stöds inom den gemensamma fiskeripolitiken, nationellt och av Fiskekommunerna. Mot den bakgrunden är det viktigt att utreda och klargöra regler och tydliggöra dem i föreskrifter, så att de regionala kvoterna bidrar till att stödja det kustnära fisket. Regionala kvoter syftar till att stärka regional utveckling genom att stödja det lokala kustnära fisket och därmed stärka kustsamhället. Det finns inga regionala kvoter på västkusten idag, men det skulle kunna bli aktuellt i ett framtida system för det demersala fisket. Kust- och regionala kvoter ger möjligheter till nyetablering. Regionala kvoter förutsätter lokala landningar.
- 9 HaVs preliminära bedömning är att promille (fördelad andel per yrkesfiskare, av svensk kvot) som innehas av en fiskelicensinnehavare den 22 nov 2019 bör fastställas som nya fiskerättigheter för en ny tioårsperiod med vissa undantag. Bland annat gäller det två arter som inte fiskas alls eller mycket lite (Blåvittling samt sill i Norska havet). Här överväger HaV att inte fastställa nya fiskerättigheter för att kunna utreda hur kvoten kan förvaltas på ett bättre sätt. Fiskekommunerna menar, i likhet med situationen för taggmakrillen, att dialog och samråd med intressenterna krävs för att rätt bedöma hur kvoterna ska förvaltas, men även utreda vilka effekter olika förslag får för de enskilda företagen.

Det är viktigt att det finns en god balans mellan olika kategorier av fiskelicensinnehavare och olika typer av fisken. Möjligheten till nyetablering är också en viktig fråga. De pelagiska kvoterna fördelas idag på individuella fiskerättigheter (10-åriga, säljbara), pelagiska (årliga, överlåtbara) fiskemöjligheter, kustkvoter och regionala kvoter. Dessutom finns en säkerhetsmarginal, för att kunna tillgodose överklaganden under innevarande period. Denna sista kvot föreslås minskas eller tas bort.

Baserat på nyttjandet av kustkvoterna under nuvarande tioårsperiod bör, enligt HaV, väl tilltagna högstanivåer beslutas för den nya tioårsperioden. Enligt Fiskekommunerna är en god förvaltning av kustkvoterna nödvändig, så att kvoterna uppfyller målen att främja kustfiske och regional utveckling. Svårigheterna/hindren för nyetablering, (som exempelvis att utförelse av fiskekapacitet krävs) är viktiga utreda och om möjligt förenkla. Se Fiskekommunernas svar i sammanfattningen.

Sammanfattning

Fiskekommunerna vill (i likhet med övriga kustkommuner längs Halland och Skåne) verka för ett livskraftigt, kustnära yrkesfiske, för lokal/regional utveckling samt för ett hav i balans och levande kust och skärgård. Förslagen i samrådshandlingarna syftar både till att stärka kustfisket på olika sätt men även till att förvalta kvoterna på bästa sätt.

Flera av förslagen kan påverka de pelagiska fartygens fiskerättigheter på olika sätt och det behövs därför en konsekvensanalys som redogör för vilka effekter de olika förslagen får för de berörda fartygen. Det är inte enkelt att överblicka innebörden av de olika förslagen, vilket gör det svårt att ge tydliga ställningstaganden i förslagens olika fördelningsfrågor.

Under punkten 12 redovisas en rad frågeställningar där HaV ser ytterligare behov av översyn för det pelagiska fisket. Ett exempel är: *bestämmelserna om koncentrationsnivåer kan behövas ses över. Om t.ex. ytterligare arter skulle omfattas av lagen om överförbara fiskemöjligheter är det inte säkert att 10 procent är ändamålsenligt.* Detta torde syfta på att demersala arter på västkusten kan komma att omfattas av samma föreskrifter vilket innebär att frågeställningar som rör kustfisket i Östersjön även har stort intresse för Fiskekommunerna och dess kustnära yrkesfiskare. I samband med att dessa frågeställningar diskuteras och formuleras är det viktigt att både Fiskekommunerna och näring från västkusten deltar.

Fiskekommunerna har tagit del av yrkesfiskares synpunkter om att kustkvoten för sill och makrill för Bohuskusten är för liten. Vissa år riskerar den att ta slut under året med fiskestopp som följd. Fiskekommunerna vill att dessa båda kvoter lyfts in under punkten för *ytterligare behov för översyn för det pelagiska fisket.*

Det sker ständiga förändringar i havet som påverkar olika arter och därmed fiskemöjligheterna på dessa. I Norge fiskas tonfisk idag och de kommer att kraftigt öka kvoten för fiske. Vilken möjlighet har Sverige att förhandla tillbaka en tonfiskkvot, för yrkesfiske alternativt fritidsfiske, beroende på beståndens förutsättningar i svenska vatten?

För Fiskekommunerna

Anders G Högmark
Ordförande